

AKTUELNI IZVJEŠTAJI I PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO
U SLUČAJEVIMA PREKOMJERNIH KONCENTRACIJA ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA: 28.11.2024.

Pokazatelji mjerenja zagađujućih materija u zraku na području Kantona Sarajevo bilježili su sljedeće indeksne vrijednosti za mjerene polutante:

3

VIJEĆNICA: **UMJEREN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da intenzivne aktivnosti na otvorenom svedu na minimum, a za ostatak populacije da razmisle o smanjenu intenzivnih aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM₁₀

1

MOBILNA HADŽIĆI : **ODLIČAN**, preporuka za sve populacione skupine je da uživaju u svojim uobičajenim aktivnostima na otvorenom.

INDEKS NO₂, O₃, SO₂

6

OTOKA: **IZUZETNO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}, PM₁₀

6

BJELAVE: **IZUZETNO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}, PM₁₀

6

ILIJAS: **IZUZETNO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM₁₀

6

ILIDŽA: **IZUZETNO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}

6

VOGOŠĆA: **IZUZETNO ZAGAĐEN**, preporuka za osjetljive populacione skupine je da borave u zatvorenom uz nizak nivo aktivnosti, a za ostatak populacije da izbjegavaju svaku vrstu fizičke aktivnosti na otvorenom.

INDEKS PM_{2.5}, PM₁₀

Monitoring se vrši prema Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definisanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Službene novine Federacije BiH“, broj 1/12). Prosječne koncentracije polutanata sa vrijednošću Indeksa na dan **28.11.2024. godine do 08h.**

Sat	Vijećnica			Mobilna			Otoka					Bjelave					Ilijaš			Iliđa				Vogošća			
	PM10	NO ₂	SO ₂	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	O ₃	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5	PM10	NO ₂	SO ₂	PM2.5
	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³
1:00	18.8	18.0	12.5	18.3	3.8	30.7	240.5	46.6	0.9	30.3	231.4	48.6	21.0	7.4	29.1	43.6	264.5	17.3	23.6	133.4	30.8	30.3	128.2	151.1	25.7	18.2	142.7
2:00	16.7	14.3	11.7	14.8	3.6	25.0	222.8	37.2	0.8	27.6	214.3	45.3	19.4	6.9	27.6	40.9	267.1	15.7	20.4	138.9	27.8	34.4	134.2	119.2	20.2	12.9	112.4
3:00	14.0	11.0	11.4	13.7	2.9	22.1	207.3	30.7	0.4	21.8	198.7	39.3	14.5	8.6	26.1	35.1	182.7	14.7	20.4	127.6	21.1	34.2	123.1	112.1	19.2	13.9	106.6
4:00	13.7	10.0	10.5	12.9	2.9	18.2	195.0	26.2	0.5	19.5	187.3	30.6	12.6	13.1	25.4	27.0	133.5	14.6	16.5	122.3	22.1	23.6	117.9	91.5	16.1	9.8	86.0
5:00	10.8	8.3	9.6	15.2	2.7	15.9	203.5	23.0	0.5	17.1	196.7	28.8	11.0	12.6	24.4	25.6	133.2	12.4	13.8	99.0	17.5	17.8	95.3	84.0	15.7	7.9	79.4
6:00	8.8	5.9	9.2	15.1	3.0	14.8	170.2	24.0	0.4	16.2	163.0	20.7	7.8	17.7	24.1	17.7	106.2	10.8	13.2	108.5	19.0	16.6	104.9	71.0	17.0	8.0	66.9
7:00	6.9	6.2	8.4	16.4	2.9	12.1	173.9	24.6	0.4	14.6	166.8	19.5	10.1	16.9	23.5	16.2	107.3	12.4	12.0	108.1	20.6	15.5	104.4	58.3	14.7	6.2	54.2
8:00	6.4	8.6	8.4	23.1	3.2	11.5	176.3	31.9	0.5	13.9	168.3	19.1	12.6	15.7	24.2	15.9	101.6	16.5	13.7	103.3	26.2	18.2	99.5	69.4	25.4	6.8	63.1
PROSJEK	12.0	10.3	10.2	16.2	3.1	18.8	198.7	30.5	0.5	20.1	190.8	31.5	13.6	12.4	25.6	27.8	162.0	14.3	16.7	117.7	23.1	23.8	113.4	94.6	19.2	10.5	88.9
INDEX	3			1			6					6					6			6							
	PM10			NO ₂ , O ₃ , SO ₂			PM2.5, PM10					PM2.5					PM10			PM2.5							

* Vrijednost indeksa je izračunata na osnovu najveće vrijednosti koncentracije polutanta i to: PM10 i PM2.5 (srednja vrijednost posljednjih 24^h), NO₂, O₃ i SO₂ (posljednja 1^h vrijednost), a prema Metodologiji indeksa kvaliteta zraka izdatoj od strane Federalnog hidrometeorološkog zavoda BiH

* Vrijednost u tabeli su validirane

Vrijednost Indeksa se izražava u rasponu od **1 do 6** i podjeljena je u šest kvalitativnih kategorija:

- 1 - Odličan
- 2 - Dobar
- 3 - Umjeren za osjetljive grupe
- 4 - Zagađen
- 5 - Vrlo zagađen
- 6 - Izuzetno zagađen

PREPORUKE ZA STANOVNIŠTVO KANTONA SARAJEVO NA DAN 28.11.2024.

Na osnovu dostupnih informacija o izmjerenim koncentracijama i vremenske prognoze Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo je 25.11.2024. proglasilo epizodu „Upozorenje“ za područje Kantona Sarajevo. Iako su tokom jučerašnjeg dana nastupile povoljnije vremenske prilike, 28.11.2024. zrak je i dalje na području gotovo cijelog Kantona indeksiran kao izuzetno zagađen, sa visokim koncentracijama zagađujućih materija u zraku, te su preporuke za građane Kantona da izbjegavaju sve vrste fizičkih aktivnosti na otvorenom i borave u zatvorenom, uz napomenu da se ne smije zaboraviti na važnost dobrog kvaliteta zraka u zatvorenom prostoru. Preporuke se naročito odnose na osobe koje ne koriste pravilno i pravovremeno terapiju a hronični su plućni i/ili srčani bolesnici, osobe sklone težim alergijskim reakcijama, te *osjetljive kategorije stanovništva* (starija populacija, hronični stabilni bolesnici, trudnice, mlađa djeca. Radnicima koji duži vremenski period borave na otvorenom preporučuje se nošenje maski za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ukoliko su duži boravci vani neophodni, preporučuje se nošenje maske za lice sa zaštitnim respiratornim filterima. Ako građanima mogućnosti dozvoljavaju, svakako se preporučuje boravak na planinama u okruženju Grada.

NAPOMENA: Preporuke se prave na početku dana na osnovu dostupnih informacija u tom momentu.

U slučaju nagle promjene vremenskih prilika, usljed kojih može doći do povećanja/smanjenja koncentracija zagađujućih materija, preporuke građanima biće prilagođene posljednje izmjerene koncentracijama zagađujućih materija i vremenskoj prognozi.

Stalna preporuka građanima je da putem sredstava informisanja prate zvanične informacije o izmjeranim koncentracijama zagađujućih materija u zraku i vremenskoj prognozi. Posljednje izmjerene vrijednosti polutanata prikazane su na internet stranici:

<https://www.fhmzbih.gov.ba/latinica/ZRAK/AQI-satne.php>

Više informacija o mjerama samozaštite građani mogu naći u prilogima: „Zdravstvene preporuke rizičnim grupama stanovništva kod povećanih koncentracija zagađujućih materija u zraku u Kantonu Sarajevo“.

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/Preventivne-mjere-aerozagadjenje.pdf>

<http://www.zzjzks.ba/wp-content/uploads/2018/10/ZDRAVSTVENE-PREPORUKE-POVECANA-KONCENTRACIJA-ZAG.MATERIJA.pdf>

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo će nastaviti kontinuirano vršiti mjerenja i obavještavati građane o svim eventualnim promjenama.